Dosar nr.5r-165/2025
/4-25059852-38-5r-02052025/

Republica Moldova
Judecătoria Orhei sediul Rezina

Hotărâre

30.06.2025
or.Rezina

Instanţa de judecată având în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Igor Negreanu
Grefier Natalia Bernevec
Cu participarea
Avocatului Igor Spînu în interesele contravenientului
În lipsa agentului constatator Robu Ion şi a contravenientului Ivanov Petru legal citaţi
a examinat în şedinţă judiciară publică contestaţia depusă la 17.04.2025 de către avocatul Igor Spînu în interesele lui Ivanov Petru împotriva procesului verbal cu privire la contravenție nr.MAI06 572326 din 15.04.2025 întocmit în baza art.47[1] alin.(1) din Codul contravențional.

Potrivit contestaţiei parţial motivate din 17.04.2025, *la 15.04.2025 a fost întocmit procesul - verbal cu privire la contravenţie cu nr.MAI06 572326.*

Cu procesul-verbal în cauza de sancţionare al agentului constatator, Robu Ion, OSS al IP-2 al IP Şoldăneşti, nu este de acord.

Menţionează avocatul în contestaţie că, motivele depline privind dezacordul asupra procesului verbal cu privire la contravenţie urmează a fi invocate în urma examinării materialului contravenţional.

Solicită avocatul în contestaţie să fie suspendată executarea sancţiunii contravenţionale în temeiul art.448 alin.(5) Cod Contravenţional, să fie stabilită nulitatea procesului - verbal cu privire la contravenţie cu nr.MAI06 572326 din 15.04.2025 şi a deciziei de sancţionare întocmite de către agentul constatator.

În şedinţa de judecată, contravenientul legal citat nu s-a prezentat nu a invocat motivele neprezentării, nu a solicitat amânarea examinării cauzei sau examinarea în lipsă.

Autorul contestaţiei, avocatul Igor Spînu a depus în şedinţa de judecată o cerere de completare a contestaţiei prin care a reiterat cele solicitate în contestaţia primară şi prin care a mai relatat că *la data de 15.04.2025, ora 14:20, în privinţa cet. Ivanov Petru, a fost întocmit proces-verrai cu privire la contravenţie nr.MAI06 572326 din 15.04.2025, în temeiul art.471 Cod Contravenţional ai Republicii Moldova. Potrivit celor consemnate în acest act, clientul meu este acuzat de coruperea electorală pasivă, şi anume: „cet. Ivanov Petru a acceptat şi primit mai multe sume băneşti prin aplicaţia mobilă cu identificatorul PSB pentru susţinerea şi îndeplinirea condiţiilor înaintate de pretinsul bloc politic Şansa, votarea cu NU la Referendumul Republican Constituţional din toamna alui 2024 şi susţinerea candidatului acestora”*

Pretinsele fapte, sunt negate categoric de către clientul său, întrucât nu a participat la referendum nu a fost interesat politic si nici nu s-a implicat în vreun fel în vreo companie de sutinere si promovare. Nu a utilizat aplicaţia PSB niciodată, nu cunoaşte pe nimeni care are vreo legătură cu partidul politic menţionat în procesul-verbal. Nu a fost implicat, nu a trimis mesaje, nu a accesat linkuri şi nici nu a fost înregistrat în vre-o platformă.

În drept, art.47[1] alin.(1) Cod contravenţional, pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune, se sancţionează cu amendă de la 500 la 750 de unităţi convenţionale. Cu calificarea data nu este de acord şi întrucât procesul-verbal contestat este lipsit de temei legal si faptic, iar fapta reţinută nu corespunde elementelor constitutive ale contravenţiei prevăzute la art.47[1] alin.(1) din Codul contravenţional. Prin conţinutul faptei contravenţionale se înţelege ansamblul de elemente şi trăsături caracteristice şi prin definite în însăşi norma de drept, care stabileşte sancţiunea sau o altă normă la care se face trimitere pentru a constata şi sancţiona fapta contravenţională. Pentru existenţa acestei contravenţii este necesară îndeplinirea cumulativă a elementelor constitutive: a) obiectul contravenţiei, b) latura obiectivă, c) subiectul contravenţiei, d) latura subiectivă. Ele trebuie să existe cumulativ la fiecare contravenţie, lipsa oricăreia dintre ele conducînd la inexistenţa faptei ilicite şi, implicit, la imposibilitatea tragerii la răspundere a făptuitorului. Obiectul contravenţiei. Obiectul juridic constă în relaţiile sociale ce asigură libertate corectitudinea şi integritatea procesului electoral. Astfel, orice ingerinţă materială sau morală care afectează voinţa alegătorului poate atrage sancţiunea contravenţională. Totuşi, în lipsa unor probe obiective care să demonstreze atingerea efectivă adusă acestor valori, nu se poate reţine existenţa faptei. Or, în cazul Ivanov Petru, nu se poate vorbi despre afectarea vreunei valori electorale, din moment ce: acesta nu s-a prezentat la referendum, deci nu si-a exprimat votul; nu există vreo legătură cauzală între vreo sumă de bani şi vreun act electoral comis de acesta: nu s-a identificat nici-o interacţiune concretă cu vreo persoană fizică sau juridică afiliată politic.

Latura obiectivă, presupune acţiunea de acceptare sau primire a unor foloase în scopul stat exercitării votului într-un anumit fel. Or, în cazul de faţă: nu este indicată nicio sumă concretă de bani care ar fi fost primită de Ivanov Petru; nu este stabilită nicio dată, oră, locaţie, sau persoană cu care Ivanov ar fi a interacţionat în vederea săvârşirii faptei; nu există proba materială a transferului de bani - nici extras bancar, nici înregistrare de plată electronică, nici confirmare de primire. Subiectul contravenţiei. Subiect al răspunderii juridice este persoana fizică sau juridică împotriva căreia se exercită constrîngerea statală prin aplicarea sancţiunilor juridice. Acest element este întrunit formal, însă nu este suficient pentru stabilirea răspunderii. Este necesar ca subiectul concret să fie individualizat, ceea ce nu s-a întâmplat în cauză, în lipsa identificării unor acte personale comise de Ivanov Petru, constatarea are un caracter general şi abstract.

În dosarul contravenţional, respectiv în raportul de analiză informaţional-criminală efectuat în temeiul cauzei penale nr.2023970322, conform elementelor constitutive ale infracţiunii prevăzute de art. 181[3] şi art.243 alin. (3), lit. a) şi b) Cod Penal al RM, nu există: transcrieri ale unor convorbiri telefonice în care Ivanov ar manifesta acordul de a primi bani: conţinutul vreunui mesaj sau chat cu persoane din cadrul blocului politic; corespondentă Online relevante.

Fapta trebuie să fie săvârşită cu intenţie directă - adică acceptarea conştientă a foloaselor

în vederea influienţării votului. În speţă nu este dovedit că Ivanov Petru a cunoscut scopul unor presupuse beneficii sau că ar fi existat vreo acţiune voluntară din partea sa de susţinere a blocului politic menţionat: nu se dovedeşte care este lerătură de cauzalitate între primirea foloaselor si exprimarea votului - mai ales că nu a votat.

Din analiza tuturor acestor elemente, rezultă că fapta nu este individualizată, nu este probată, iar încadrarea juridică este nejustificată. Procesul-verbal contestat este întocmit în baza unor suspiciuni generale, provenite dinrr-un dosar penal aflat în curs de examinare, fără a fi fundamentat pe un material probatoriu concret. Examinând actele dosarului, nu se constată existenţa unei dovezi clare că cetăţeanul Ivanov Petru ar fi săvârşit fapta pentru care este învinuit. Probele administrate sunt de natură generală şi nu permit individualizarea răspunderii contravenţionale. Or, pentru a putea formula o acuzaţie individualizată, este necesar ca organul constatator să indice în mod clar în ce constă fapta, cum şi când a fost săvârşită, precum şi împrejurările concrete care justifică încadrarea juridică si aplicarea sancţiunii.

Un aspect fundamental de legalitate care lipseşte din actul contestat este individualizarea. Or, orice act de constatare şi sancţionare contravenţională trebuie să respecte cerinţele prevăzute la art. 9 alin. (1) Principiul individualizării răspunderii contravenţionale şi sancţiunii contravenţionale. La aplicarea legii contravenţionale se ţine cont de caracterul şi de gradul prejudiciabil al contravenţiei, de persoana făptuitorului şi de circumstanţele atenuante ori agravante. Procesul-verbal contestat: nu identifică locul unde s-a realizat transferul bănesc sau locul comiterii presupusei fapte; nu explică în ce constă acţiunea voluntară de primire sau acceptare a banilor, ci reţine doar o formulare vagă, generală, de tip analitic. Aplicaţia invocată în actul constatator nu a fost instalată niciodată pe dispozitivul clientului nostru.

De asemenea, nu se arată niciun criteriu în funcţie de care a fost stabilit cuantumul sancţiunii. Nu se justifică gradul de pericol social, circumstanţele atenuante sau agravante - aspecte obligatorii în aplicarea sancţiunii contravenţionale.

Or, aceste elemente lipsesc în totalitate din materialele dosarului contravenţional, ceea ce determină caracterul neîntemeiat al învinuirii formulate. În lipsa acetor explicaţii, procesul-verbal devine un act neîndividualizat, nelegal şi lipsit de temeinicie, nefiind posibilă stabilirea unei legături factuale şi juridice între Ivanov Petru şi fapta reţinută.

Conform art. 425 alin. (1) Cod Contravenţional probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

Din conţinutul dosarului şi a raportului de analiză informaţional-criminală transmise de organele de urmărire penală, reiese că acţiunile vizate ar face parte din mai multe dosare conexate, aflat în curs de examinare, cu toate acestea: nu se anexează niciuna dintre probele invocate, inclusiv: CD-ul (de tip CDR) despre care se spune că ar conţine informaţii digitale relevante privind persoanele si numărul de conexiuni cu banca „Promsvyazibank"; anexa nr. 1, care ar trebui să cuprindă lista persoanelor cu IDNP si numărul de conexiuni cu banca „Promswazibank"; nu există copii ale mesajelor, ale convorbirilor sau ale documentelor electronice care să imnlice direct numele, numărul de telefon, contul sau dispozitivul utilizat de Ivanov Petru; nu este anexată nicio confirmare tehnică că aplicaţia mobilă PSB ar fi fost vreodată instalată, accesată sau utilizată de Ivanov Petru; nu este prezentat niciun extras bancar sau alt înscris oficial care să ateste transferuri de bani către sau de la acesta.

Potrivit art.425 alin. (5) Cod Contravenţional sunt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod. Din analiza tuturor acestor

elemente, rezultă cu claritate că fapta imputată nu este individualizată, nu este probată, iar încadrarea juridică este nejustificată. Procesul - verbal contestat se bazează pe suspiciuni generale şi inferenţe extrase dintr-un dosar penal în curs de examinare, fără a fi susţinut de probe directe, concludente şi pertinente care să justifice tragerea la răspundere contravenţională a clientului.

Numele Ivanov Petru figurează în dosar în mod generic, într-un context colectiv, alături de alte persoane, fără ca organul constatator să stabilească - prin coroborare de date şi probe - ce anume a făcut această persoană, când, cum şi în ce împrejurări.

Or, în materia contravenţională, nu este suficientă trimiterea la un raport de analiză informaţional criminală sau la cauze penale care au fost conexate, pentru a fundamenta o învinuire individuală. Este necesa ca fiecare faptă imputată să fie explicit formulată, iar actul de constatare să arate cu precizie: care este fapt; concretă comisă de persoana vizată; în ce mod se încadrează în norma legală; care sunt probele care susţii această constatare; de ce se aplică o anumită sancţiune şi cum se justifică gravitatea acesteia.

Toate aceste elemente lipsesc în cazul clientului, în lipsa unei fapte ilicite clar determinată si a unor probe administrate legal si pertinent, tragerea la răspundere contravenţională a d-lui Ivanov Petru este nu doar nelegală, ci şi arbitrară.

Solicită autorul suspendarea executării sancţiunii contravenţionale aplicate prin procesul-verbal nr.MAI06 572326 din 15.04.2025 în baza art.448 alin.(5) Cod contravenţional, până la soluţionarea definitivă a contestaţiei, admiterea integrală a contestaţiei formulate şi completate, cu toate temeiurile de fapt şi de drept invocate, constatarea nulităţii procesului-verbal de constatare a contravenţiei nr. MAI06 572326 din 15.04.2025, ca fiind întocmit cu încălcarea principiilor fundamentale ale procedurii contravenţionale - lipsa individualizării faptei, lipsa probelor directe, caracterul general şi abstract al acuzaţiei, imposibilitatea verificării faptice şi juridice a pretinsei contravenţii şi încetarea procesului contravenţional în temeiul art.441 alin.(1) lit.a) Cod contravenţional, pe motivul inexistenţei faptei contravenţionale imputate cetăţeanului Ivanov Petru iar subsidar, în cazul în care instanţa va aprecia necesitatea unei administrări suplimentare a probelor - dispunerea solicitării de la Inspectoratului de Poliţie Şoldăneşti a tuturor anexelor invocate (inclusiv Anexa nr.1 şi CD-ul menţionat în materialele dosarului contravenţional).

Totodată avocatul s-a expus în vederea posibilităţii examinării cauzei în lipsa clientului său.

Agentul constatator nu s-a prezentat la şedinţa de judecată ci a depus o cerere de examinare în lipsă, anexând o referinţă prin care a solicitat respingerea contestaţiei şi a invocat că *la data de 02.05.2025 la Judecătoria Orhei sediul Rezina str. Voluntarilor 3, a fost înregistrată contestaţia cet. Ivanov Petru în conformitate cu prevederile art.448 alin. 1) din Codul Contravenţional al Republicii Moldova cu nr. 218 din 24.10.2008, în privinţa procesului verbal cu privire la contravenţie cu nr. MAI06 572326 din data de 15.04.2025 prin care a fost recunoscut vinovat de săvîrşirea contravenţiei prevăzută la art. 47[1] alin. 1) din Codul Contravenţional- „Coruperea electorală pasivă", fiind sancţionat cu amendă în mărime de 500 unităţi convenţionale ce constituie 25.000 lei MDL (douăzeci şi cinci mii lei MDL).*

Analizînd motivele invocate în contestaţia depusă de către contravenient consideră necesar de a dispune respingerea contestaţiei acestuia din următoarele considerente:

La 15 august 2023, de către Procuratura Anticorupţie, a fost pornită cauza penală înregistrată sub nr. 2023970322, în baza art 181[3] din Codul penal (finanţarea ilegală a partidelor politice, a grupurilor de iniţiativă, a concurenţilor electorali săvîrşită în proporţii

mari) şi art. 243 alin (3) lit. a) şi b) Cod penal (spălarea de bani săvîrşita de un grup criminal organizat în proporţii deosebit de mari), pe faptul că într- o perioadă nestabilită de timp, dar nu mai tîrziu de luna iulie 2023, cet. Ilan Şor, a pus la cale un plan infracţional de sporire a influenţei sale politice asupra sistemului puterii de stat în Republica Moldova.

Astfel, pe întreg teritoriul ţării, existînd o schemă bine conturată, repartizată pe regiuni, raioane, şi localităţi de către Ilan Şor, precum şi alte persoane, sub paravanul diverselor partide politice, au fost desfăşurate activităţi infracţionale manifestate prin colectarea datelor cu caracter personal, ce asigură deschiderea conturilor bancare peste hotarele Republicii Moldova, precum şi suport informaţional privind instalarea aplicaţiei mobile de tip banking-PSB, a băncii comerciale Promsvyazbank din Federaţia Rusă, prin intermediul căreia de către Ilan Şor cu contribuţia altor persoane s-au oferit şi daţi bani, inclusiv prin transferuri bancare susţinătorilor în vederea determinării exercitării într-un anumit mod a drepturilor electorale în cadrul alegerilor prezidenţiale şi a referendumului constituţional din 20 octombrie 2024 pentru susţinerea şi alegerea unui anumit concurent electoral, precum şi exteriorizarea unei anumite obţiuni în cadrul referendumului constituţional.

La 22.10.2024, prin încheierea judecătorului de instrucţie nr.13-7921/2024, a fost autorizată măsura specială de investigaţii colectarea de informaţii de la furnizorii de servicii de comunicaţii electronice privind aplicaţia mobilă cu identificatorul PSB pentru perioada 01.01.2024-22.10.2024, de la operatorul SA „Moldtelecom" fiind reflectată informaţia relevantă examinării circumstanţelor cauzei, prin identificarea numerelor SIM unice, care au utilizat şi/sau utilizează sau au avut careva conexiuni cu aplicaţia mobilă cu identificatorul PSB, a Băncii Comerciale „Promsveazibank" din Federaţia Rusă, cu specificarea numărului de utilizatori şi SMS-uri primite în adresa sa din partea identificatorului „PSB".

Astfel, la 08.04.2025, în secretariatul IP Şoldăneşti, a fost înregistrat Demersul parvenit din cadrul INSP al IGP cu nr. 34117/1-3598 din 07.04.2025, pe faptul acţiunilor unor persoane din raionul Şoldăneşti implicate în fapte de pretindere, acceptare sau primire, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegilor sau avantajelor sub orce formă, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale. Pe faptul dat, a fost pornită procedura contravenţională înregistrată cu nr. RAP01 431435 din 09.04.2025.

Din februarie 2022, "Promsveazibank" este sub sancţiuni UE. Decizia UE 2014/145 cu modificări. Totodată, în conformitate cu Ordinului Ministerului Afacerilor Externe şi Integrării Europene nr.248-S-09 din 16.11.2023, cu privire la alinierea la măsuri restrictive internaţionale ale Uniunii Europene, Moldova a aderat la regimul de sancţiuni al UE împotriva Rusiei. Promsveazibank, este o bancă deţinută de statul rus care oferă sprijin financiar sectorului de apărare rus şi armatei ruse, răspunzătoare pentru desfăşurarea masivă a trupelor ruse de-a lungul frontierei cu Ucraina şi pentru prezenţa trupelor ruse în peninsula Crimeea.

Subsidar, este de menţionat faptul că contravenientul a primit astfel de mesaje la nr. „14" fapt prin ce este demonstrat prin informaţia furnizată de către Companiile de telefonie mobilă din R. Moldova, (se anexează anexa fişierului excel), şi anume a numărului de telefon „079658647" a operatorului S.A. „Moldcell" înregistrat pe numele cet. Ivanov Petru.

Organul de constatare remarcă şi faptul că, contravenientul Ivanov Petru nu a prezentat careva probe în vederea susţinerii contestaţiei împotriva P/V cu privire la contravenţie cu nr. MAI06 572326 din 14.04.2025, toate circumstanţele indicate de acesta sunt pur-declarative, or această poziţie a contravenientului este privită ca fiind o metodă de apărare în condiţiile în care la materialele cauzei există probe pertinente şi concludente care în ansamblu din punct de vedere al coroborării dovedesc săvârşirea faptei imputate, procesul verbal cu privire la

contravenţie este un act juridic administrativ ce se bucură, datorită calităţii de reprezentant al statului a celui ce îl încheie, de o prezumţie de validitate şi temeinicie, prezumţie care este însă relativă şi care poate fi răsturnată prin administrarea probei contrarii.

În drept, în temeiul art. 440 alin. 1) Cod Contravenţional- „Procesul de constatare a faptei contravenţionale şi atribuţiile agentului constatator; (1) Constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare."

La fel, potrivit art 442 alin. 1) Cod Contravenţional- „Procesul-verbal cu privire la contravenţie; (1) Procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui."

Potrivit art.447^1 alin.1) Cod Contravenţional „Examinarea cauzelor contravenţionale de către agentul constatator, autorităţile prevăzute la art. 393 alin. (1) lit.b)-d), după caz, se efectuează cu respectarea prevederilor capitolelor 1-VI din cartea a doua."

Potrivit art 400 din acelaşi cod „Ministerul Afacerilor Interne", contravenţiile prevăzute la art. 47^1 se constată şi se examinează de către poliţie.

În corespundere cu prevederile art 10 din Codul Contravenţional- „Constituie contravenţie fapta - acţiunea sau inacţiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională."

Premergător, potrivit pct. 310 din Decizia de inadmisibilitate privind excepţiile de neconstituţionalitate a unor prevederi din articolul 471 din Codul contravenţional nr. 1 din 21.01.2025, Curtea indică că sintagma „exercitarea sau neexercitarea unor drepturi electorale", care nu ar prevedea un mecanism de verificare a modului în care persoana şi-a exercitat votul, Curtea menţionează că articolul 471 alin. (1) descrie doar fapta, nu şi urmarea prejudiciabilă. Altfel spus, contravenţia în discuţie este una formală şi nu obligă autorităţile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt. Curtea consideră că existenţa unui astfel de mecanism ar contraveni caracterului secret al votului, garantat de articolul 38 din Constituţie, astfel fiind constatat că Curtea constată că dispoziţiile contestate nu afectează articolul 22 în coroborare cu articolele 1 alin.(3) şi 23 alin.(2) din Constituţie, din perspectiva argumentelor invocate în sesizări.

Este remarcabil faptul că votul secret şi liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere şi democratice şi al dreptului de vot. Coruperea alegătorilor sau vânzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul alegerii democratice şi printr-un vot liber exprimat de către cetăţeni a organelor reprezentative şi fraudează competiţia bazată pe idei şi pe programe politice desfăşurată între partidele politice şi între candidaţi (HCC nr. 25 din 28 noiembrie 2024, § 102).

În acest sens, Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, adoptată şi proclamată de Adunarea Generală a ONU, în art. 21 stipulează că „orice persoană are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale ţării sale, fie direct, fie prin reprezentanţi liber aleşi; orice persoană are dreptul de acces egal la funcţiile publice din ţara sa; voinţa poporului trebuie să

constituie baza puterii de stat; această voinţă trebuie să fie exprimată prin alegeri nefalsificate, care să aibă loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal şi exprimat prin vot secret sau urmând o procedură echivalentă care să asigure libertatea votului".

Potrivit Constituţiei Republicii Moldova, art.2 „(1) Suveranitatea naţională aparţine poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct şi prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituţie". Art. 38 „(1) Voinţa poporului constituie baza puterii de stat. Această voinţă se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret şi liber exprimat, iar principiile participării la alegeri sunt: - vot universal - cetăţenii Republicii Moldova pot alege şi pot fi aleşi fără deosebire de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenenţă politică, avere sau origine social; - vot egal - în cadrul oricărui scrutin, fiecare alegător are dreptul la un singur vot. Fiecare vot are putere juridică egală, - vot direct - alegătorul votează personal. Votarea în locul unei alte persoane este interzisă; -vot secret - votarea la alegeri şi/sau referendum este secretă, excluzându-se astfel posibilitatea influenţării voinţei alegătorului; - vot liber exprimat - nimeni nu este în drept să exercite presiuni asupra alegătorului pentru a-1 face să voteze sau să nu voteze, precum şi pentru a-1 împiedica să-şi exprime voinţa în mod independent.

Coruperea procesului electoral încalcă flagrant principiile date, mai ales a votului liber exprimat, afectează grav credibilitatea corectitudinii şi libertăţii desfăşurării alegerilor, subminând întreg sistemul democratic. La fel este de menţionat, că statul de drept este de neconceput fără respectarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, supremaţia legii şi un sistem democratic, care poate fi asigurat, în primul rând, prin organizarea, desfăşurarea şi totalizarea rezultatelor alegerilor în corespundere cu anumite standarde, principii democratice.

În această ordine de idei, agentul constatator a făcut dovada stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar care urmează a fi apreciate de instanţa de judecată ca probe pertinente şi concludente, încheierea procesului verbal cu privire la contravenţie şi adoptarea deciziei de sancţionare fiind una temeinică.

Solicită agentul constatator respingerea contestaţiei contraveninentului împotriva procesului verbal cu privire la contravenţiei nr. MAI06 572326 din 15.04.2025 şi menţinerea deciziei agentului constatator de sancţionare a contravenientului, potrivit procesului verbal cu privire la contravenţie cu seria nr. MAI06 572326 din data de 15.04.2025, prin care a fost recunoscut vinovat de săvîrşirea contravenţiei prevăzută la art. 47^1 Cod Contravenţional fiindu-i aplicată sancţiunea contravenţională „Amendă" în mărime de 500 unităţi convenţionale.

Tot astfel, agentul constatator a invocat anexând la acea referinţă drept probe următoarele copii ale următoarelor înscrisuri:

- Raportul RAP01 431435 din 09.04.2025 privind înregistrarea contravenţiei;
- Scrisoarea nr.34/17/1-3595 din 07.04.2025 a Inspectoratului Naţional de Securitate Publică de expediere a unor „materiale şi probe" către IP Şoldăneşti spre examinare potrivit art.47^1 din Codul contravenţional;
- Dispoziţia şefului IP Şoldăneşti nr.34/50-22 din 09.04.2025 privind constituirea grupului de lucru pentru examinarea şi perfectarea proceselor verbale cu privire la contravenţie în baza art.47^1 din Codul contravenţional;
- Scrisoarea procurorului anticorupţie Marcel Dumbravan nr.2283 din 21.03.2025;
- Raportul DEECSOP a INI către procurorul Cristina Carajeleascov;
- Raport de analiză informaţional-criminală efectuat la 07.02.2025 în cauza penală nr.2023970322 conform elementelor constitutive ale infracţiunii prevăzute de art.181^3 şi art.243 alin.(3) lit.a) şi b) din Codul penal;

- Ordonanţa procurorului Cristina Carajeleascov din 19.11.2024 privind autorizarea măsurii speciale de investigaţie – identificarea abonatului sau a utilizatorului unei reţele de comunicaţii electronice;
- Proces verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigaţie din 09.12.2024 – identificarea abonatului sau a utilizatorului unei reţele electronice;
- Ordonanţa procurorului Cristina Carajeleascov din 11.12.2024 privind aprecierea pertinenţei rezultatelor măsurii speciale de investigaţie – identificarea abonatului sau a utilizatorului unei reţele de comunicaţii electronice;
- Copia încheierii şi mandatului judecătorului de instrucţie Vladislav Negru nr.13-2238/2025 din 01.04.2025 privind autorizarea folosirii datelor obţinute în urma măsurilor speciale de investigaţie din cauza penală nr.2023970322 în cauza contravenţională RAP01 433516;
- Proces verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigaţie din 06.11.2024 – colectarea informaţiei de la furnizorii de servicii de comunicaţii electronice;
- Ordonanţa procurorului Cristina Carajeleascov din 22.10.2024 privind autorizarea măsurii speciale de investigaţie – colectarea informaţiei de la furnizorii de servicii de comunicaţii electronice;
- Ordonanţa procurorului Cristina Carajeleascov din 08.11.2024 privind aprecierea pertinenţei rezultatelor măsurii speciale de investigaţie – colectarea informaţiei de la furnizorii de servicii de comunicaţii electronice;
- Copia încheierii şi a mandatului judecătorului de instrucţie Vladislav Negru nr.13-2237/2025 din 01.04.2025 privind autorizarea folosirii datelor obţinute în urma măsurilor speciale de investigaţie din cauza penală nr.2023970322 în cauza contravenţională RAP01 433516;
- Copia încheierii şi mandatului judecătorului de instrucţie Alina Gorceac nr.13-7920/2024 din 22.10.2024 privind autorizarea măsurilor speciale de investigaţie în cauza penală nr. 2023970322 colectarea informaţiei de la furnizorii de servicii de comunicaţii electronice;
- Un tabel cu date personale ale contravenientului, numărul de abonat SIM şi compania de telecomunicaţii precum şi despre nr. de sms.
- Un alt tabel cu numărul abonatului GSM şi alte date.
- Copia mandatului judecătorului de instrucţie Vladislav Negru nr.13-2240/2025 din 01.04.2025 privind autorizarea folosirii datelor obţinute în urma măsurilor speciale de investigaţie din cauza penală nr.2023970322 în cauza contravenţională RAP01 433516;
- Un proiect de ordin al MAEIE din 16.11.2023.

Examinând contestaţia, probele anexate, audiind opiniile participanţilor la proces, instanţa de judecată remarcă următoarele:

Articolul 47[1] alin.(1) din Codul contravenţional incriminează *pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune*.

Potrivit procesului verbal cu privire la contravenție nr.MAI06 572326 întocmit lui Ivanov Petru la 15.04.2025, *cet. Ivanov Petru în anul 2024 a acceptat și primit mai multe sume bănești prin aplicația mobilă cu identificatorul ,,PSB” pentru susținerea și îndeplinirea condițiilor înaintate de pretinsul bloc politic ,,Șansa” votarea cu ,,Nu” la referendumul republican constituțional din toamna anului 2024 și susținerea candidatului acestora.*

Fapta lui Ivanov Petru a fost calificată de către agentul constatator în baza art.47[1] alin.(1) din Codul contravenţional iar prin decizia din aceeași dată lui Ivanov Petru i-a fost aplicată sancţiunea amenzii în mărime de 500 unităţi convenţionale ce constituie 25 000 lei.

Instanţa de judecată atestă neconcordanţe şi dubii majore cu privire la stabilirea cu precizie a timpului săvârşirii presupusei fapte de corupere electorală, intervalul de un an (anul 2024) indicat în procesul verbal, în condiţiile în care, mai jos, se invocă date certe despre primirea de către contravenient a unor SMS-uri prin intermediul unei pretinse aplicaţii, fiind unul foarte aproximativ şi suficient de incert pentru constatarea exactă a circumstanţelor de timp a săvârşirii faptei.

Or, potrivit exigenţelor impuse de art.6 par.3 lit.a) din Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamnetale, *orice acuzat are, mai ales, dreptul să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înţelege şi* ***în mod amănunţit****, despre natura şi cauza acuzaţiei aduse împotriva sa*.

Agentul constatator nu a indicat în cuprinsul procesului verbal cu privire la contravenţie nici care sunt indicii calificativi ai faptei şi care sunt consecinţele juridice ale acţiunilor contravenientei. Or, potrivit prevederilor art.443 alin.(1) lit.d) şi e) din Codul contravenţional, *procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, ...* .

Totuşi, instanţa de judecată, neconsiderând aceste împrejurări drept determinante pentru constatarea nulităţii procesului verbal cu privire la contravenţie, v-a purcede la analiza temeiniciei probatoriului prezentat de agentul constatator în susţinerea acuzaţiilor aduse contravenientului.

Instanţa de judecată menţionează că conform art.5 Cod Contravențional, *nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvîrşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decît în conformitate cu legea contravenţională* iar în conformitate cu cerinţele art.7 din Codul contravenţional*, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod*.

Instanţa de judecată consideră că este esenţial în cauzele contravenţionale unde probele lipsesc sau sunt vagi şi indirecte, mai cu seamă de a verifica respectarea procedurii, a evalua dacă procesul-verbal are valoare probantă autonomă (şi în ce măsură) şi dacă prin procedura aplicată faţă de persoana contravenientului se protejează dreptul la un proces echitabil.

În materia coruperii electorale, esențial nu este exclusiv sprijinul unui candidat sau partid formalmente înscris în alegeri, ci existența unui beneficiu material oferit pentru a influența comportamentul electoral al unei persoane.

Art. 448 alin.(1) din Codul contravenţional permite contestarea procesului-verbal în instanţă, în această fază, instanţa examinează probele (nu doar procesul verbal cu privire la contravenţie) şi se poate cere audierea martorilor sau administrarea altor probe după caz.

Jurisprudenţa naţională şi CEDO (ex. cauza *Anghel contra României)* impune *că:*

• Procesul-verbal are valoare de mijloc de probă, dar nu este suficient de unul singur pentru a proba fapta, mai ales dacă este contestat ferm.

• Dacă procesul-verbal este lipsit de susţinere probatorie (ex. fără martori, înregistrări, recunoaşteri, obiecte, circumstanţe clare etc.), atunci instanţa trebuie să dea câştig de cauză persoanei amendate.

În hotărârea pronunţată în cauza *Salabiaku contra Franţei*, Curtea a reţinut că prezumţiile sunt permise de Convenţie dar nu trebuie sa depăşească limitele rezonabile ţinând seama de gravitatea mizei și prezervând drepturile apărării.

În această ordine de idei, interpretând art.425 alin.(2) și 442 alin.(1) ale Codului contravențional, rezultă că procesul – verbal cu privire la contravenție nu face dovada cu privire la încadrarea în drept și situația faptică stabilită de agentul constatator, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar.

Reieșind din normele legale sus enunțate, dar şi analizând circumstanțele cauzei contravenționale, instanța de judecată remarcă faptul că agentul constatator nu a acumulat sau cel puţin – nu a prezentat instanţei de judecată probe suficiente şi verosimile întru susținerea acuzaţiei din actul de constatare și sancționării.

Tot aici, instanţa de judecată observă că deşi a înaintat unele copii ale unor înscrisuri în anexa referinţei depuse, agentul constatator nu a făcut referire la fiecare dintre acestea şi la rolul lor în demonstrarea vinovăţiei contravenientului.

Aşadar, cât priveşte valoarea procesului verbal cu privire la contravenţie ca mijloc de probă, instanţa de judecată face următoarea remarcă: sub aspectul temeiniciei procesului-verbal, forța probantă a proceselor verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul (*cauza Bosoni v. Franța, hotărârea din 7 septembrie 1999*).

Totuşi, raportându-ne la legislaţia naţională, având în vedere prevederile art.425 din Codul contravenţional, (1) *probele sînt **elemente** de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, **care servesc la constatarea** existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, **la constatarea vinovăţiei** şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei*.

(2) *În calitate de probe se admit **elementele de fapt constatate prin** intermediul următoarelor mijloace: **procesul-verbal cu privire la contravenţie**, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, declaraţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Probele pot fi dobândite, prelucrate, păstrate şi prezentate ca documentaţie pe suport de hârtie sau în formă electronică ori cu convertirea documentaţiei respective într-un format electronic uşor accesibil, inclusiv cu utilizarea semnăturii electronice simple*.

Pe de altă parte, potrivit prevederilor art.443 din Codul contravenţional, *procesul-verbal cu privire la contravenţie este **un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul***.

Prin urmare, s-ar induce ideea că procesul verbal cu privire la contravenţie este şi act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul dar şi mijloc de probă care serveşte la constatarea vinovăţiei persoanei, ceea ce este inadmisibil.

Instanţa de judecată remarcă faptul că în ce priveşte procesul-verbal cu privire la contravenţie, este de înţeles că procesul-verbal cu privire la o anumită contravenţie nu poate servi prin sine probă a comiterii anume a aceleiaşi contravenţii. Procesul-verbal propriu-zis nu poate fi considerat ca probă, deoarece acesta „încununează” eforturile de administrare şi

apreciere a probelor. Chiar art.425 al Codului contravenţional stabileşte că „în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: „procesul-verbal cu privire la contravenţie...".

În acest sens, în opinia instanţei, procesul-verbal cu privire la contravenţie reprezintă un mijloc prin care se identifică finalitatea procesului de administrare şi evaluare a probelor. Totodată, în calitate de probă poate fi prezentat un alt proces-verbal cu privire la o altă contravenţie. Astfel, dacă o altă contravenţie comisă prin prisma actului final - procesul-verbal cu privire la contravenţie, confirmă o anumită împrejurare importantă pentru constatarea cauzei contravenţionale examinate, atunci acel proces-verbal cu privire la contravenţie ar putea servi drept probă a unui fapt deja constatat.

În atare condiţii, instanţa de judecată nu v-a considera însuşi procesul verbal cu privire la contravenţie contestat, ca şi mijloc de probă în acelaşi proces, ***ci ca un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul***.

Implicit, instanţa de judecată nu se v-a referi la „*valoarea probantă"* a acestui act - procesul verbal cu privire la contravenţie.

Revenind la cel de-al doilea aspect al esenţei hotărârii CtEDO precitate (susţinerea probatorie), instanţa menţionează că fapta de la art.47[1] din Codul contravenţional este una gravă (cu caracter electoral şi social sensibil), deci trebuie dovedită temeinic - nu ajunge o simplă afirmaţie a agentului constatator.

În acest sens este elocventă și jurisprudența CEDO în cauza *Gurgurov vs Moldova* (hotărîrea nr.7045/09 din 16.09.2009), unde Curtea a statuat, că autoritățile trebuie să depună întotdeauna eforturi serioase pentru a afla ce s-a întîmplat și nu trebuie să se bazeze pe concluzii pripite și nefondate pentru a înceta investigația sau să le pună la baza deciziei lor și să întreprindă toți pașii rezonabili și disponibili conform legii pentru a asigura probe cu privire la incident.

Astfel, instanţa de judecată consideră că dacă o persoană contestă procesul-verbal emis în temeiul art.47[1] din Codul contravenţional şi nu există alte probe în afară de procesul-verbal (contestat de către contravenient), instanţa trebuie să admită contestaţia şi să anuleze sancţiunea. Altfel, se încalcă grav dreptul la un proces echitabil şi prezumţia de nevinovăţie.

În opinia instanţei de judecată, faptul că persoana ar apare pe o listă de presupuse persoane implicate sau că ar fi instalat o aplicaţie (fără a demonstra utilizarea ei pentru scopul presupus), în condiţiile în care nu există dovezi clare despre data, suma sau beneficiul concret (bani extraşi, primiţi sau folosiţi), nu este suficient pentru a demonstra vinovăţia dincolo de orice îndoială rezonabilă, nici măcar în cadrul unei proceduri contravenţionale.

Drept problemă majoră identificată în cazul de raport, instanţa relevă că lista de persoane invocată de agentul constatator (din care ar face parte şi contravenientul) nu este, prin ea însăşi, un mijloc de probă concludent. Trebuie să se dovedească de unde provine lista, cine a întocmit-o, care este sursa sa factuală, dacă a fost întocmită de o autoritate sau e doar o afirmaţie. De altfel, acel extras din presupusa listă la care se referă agentul constatator, nu îşi are demonstrată proveniența, nu este semnată nu este denumită, nu este menţiune despre faptul că ar constitui anexă a vre-unei probe (măsură de investigaţie, acţiune de ridicare sau cercetare la faţa locului, constatare tehnico-ştiinţifică ori alt mijloc de probă) acumulată în corespundere cu prevederile art.93-94 din Codul de procedură penală sau art.425 din Codul contravenţional.

Legat de sursa informaţiei privind acceptarea mijloacelor băneşti de către contravenient, instanţa de judecată atestă că aceasta este invocată drept fiind raportul de analiză informaţional-criminală efectuat la 07.02.2025 în cauza penală nr.2023970322 conform elementelor constitutive ale infracţiunii prevăzute de art.181[3] şi art.243 alin.(3) lit.a) şi b) din Codul penal.

Totuşi, datele din acel raport, nu se referă expres/nemijlocit la persoana contravenientului şi nu reflectă date personale ale acestei persoane sau alte date care în alt mod ar identifica-o drept parte a investigaţiei.

În fine, nu este clar din care considerente agentul constatator consideră acest raport de analiză informaţional-criminală efectuat la 07.02.2025 în cauza penală nr.2023970322 conform elementelor constitutive ale infracţiunii prevăzute de art.181^3 şi art.243 alin.(3) lit.a) şi b) din Codul penal ca fiind probă, aşa cum prevederile art.425 alin.(2) din Codul contravenţional, prevede expres că *în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace:*

- *procesul-verbal cu privire la contravenţie,*
- *procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor,*
- *procesul-verbal de percheziţie,*
- *procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului,*
- *procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod,*
- *explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional,*
- *declaraţiile victimei, ale martorilor,*
- *înscrisurile,*
- *înregistrările audio sau video,*
- *fotografiile,*
- *corpurile delicte,*
- *obiectele şi documentele ridicate,*
- *constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale,*
- *raportul de expertiză*.

Calificând acest raport ca şi înscris pentru a-l putea considera mijloc de probă în sensul articolului 425 din Codul contravenţional, instanţa de judecată atrage atenţia că el nu a fost administrat în cadrul procedurii contravenţionale de raport.

Pe de altă parte, el nu poate fi considerat probă nici prin prisma încheierii judecătorului judecătorului de instrucţie Vladislav Negru nr.13-2237/2025 din 01.04.2025 *privind autorizarea folosirii folosirii datelor obţinute în urma măsurilor speciale de investigaţie din cauza penală nr. 2023970322 în cauza contravenţională RAP01 433516 pornită în baza art.47^1 din Codul contravenţional* şi mandatului corespunzător, aşa cum **el nu constituie actul (proces verbal) prin care se consemnează măsurile speciale de investigaţie în corespundere cu prevederile art.136 din Codul de procedură penală**.

Mai mult – raportul de analiză informaţional-criminală efectuat la 07.02.2025 în cauza penală nr.2023970322 conform elementelor constitutive ale infracţiunii prevăzute de art.181^3 şi art.243 alin.(3) lit.a) şi b) din Codul penal conţine menţiunea „***a se utiliza doar în cadrul cauzei penale***” iar prin încheierea judecătorului V. Negru nr.13-2237/2025 din 01.04.2025 prin care s-a autorizat utilizarea probelor obţinute în cauza penală nr.2023970322 pornită conform elementelor constitutive ale infracţiunii prevăzute de art.181^3 şi art.243 alin.(3) lit.a) şi b) din Codul penal în cauza contravenţională RAP01 433516, s-au menţionat care date anume urmează a fi folosite, şi anume:

- ordonanţa procurorului Cristina Carajeleascov din 22.10.2024 privind efectuarea măsurii speciale de investigaţie;
- încheierea şi mandatul judecătorului de instrucţie al judecătoriei Chişinău sediul Ciocana nr.13-7922/2024 din 22.10.2024;

- procesul verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigaţie din 06.11.2024;
- ordonanţa procurorului Cristina Carajeleascov din 08.11.2024 privind aprecierea pertinenţei rezultatelor măsurilor speciale de investigaţie.

Tot astfel, prin încheierea judecătorului V. Negru nr.13-2238/2025 din 01.04.2025 prin care s-a autorizat utilizarea probelor obţinute în cauza penală nr.2023970322 pornită conform elementelor constitutive ale infracţiunii prevăzute de art.181^3 şi art.243 alin.(3) lit.a) şi b) din Codul penal în cauza contravenţională RAP01 433516, s-au menţionat care date anume urmează a fi folosite, şi anume:

- ordonanţa procurorului Cristina Carajeleascov din 19.11.2024 privind efectuarea măsurii speciale de investigaţie;
- procesul verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigaţie din 09.12.2024;
- ordonanţa procurorului Cristina Carajeleascov din 11.12.2024 privind aprecierea pertinenţei rezultatelor măsurilor speciale de investigaţie.

Raportul de analiză informaţional-criminală efectuat la 07.02.2025 în cauza penală nr.2023970322 nu s-a autorizat drept folosire în cadrul altei cauze, mai exact în cea contravenţională de faţă.

În concluzie, acest înscris, precum nici pretinsa probă ce derivă din acesta – tabelul-listă cu persoana şi numărul de SMS-uri primite, nu pot fi considerate drept probe admisibile administrate legal şi care ar putea fi puse la baza hotărârii.

În alt mod, legat de încheierea şi mandatul judecătorului V.Negru nr.13-2237/2025 din 01.04.2025 dar nici încheierea şi mandatul judecătorului V.Negru nr.13-2238/2025 din 01.04.2025 invocate drept mijloace de probă de către agentul constatator, instanţa de judecată atrage atenţia că prin aceste acte s-a autorizat utilizarea probelor obţinute în cauza penală nr.2023970322 pornită conform elementelor constitutive ale infracţiunii prevăzute de art.181^3 şi art.243 alin.(3) lit.a) şi b) din Codul penal în cauza contravenţională RAP01 433516 pornită în baza art.47^1 din Codul contravenţional.

Instanţa de judecată în cadrul prezentului proces nu a identificat nici o conexiune între cauza contravenţională RAP01 433516 pornită în baza art.47^1 din Codul contravenţional cu cauza contravenţională în cadrul căreia persoana contravenientului a fost deferită justiţiei, cauza aflată în procedura organului de constatare al IP Şoldăneşti (înregistrată în baza raportului RAP 431435) fiind alta decât RAP01 433516 pornită în baza art.47^1 din Codul contravenţional.

Tot astfel, instalarea unei aplicaţii care *ar putea* permite extragerea de bani nu înseamnă că a şi fost folosită în acest scop. Este o prezumţie, şi prezumţiile nu pot ţine loc de probatoriu efectiv (de exemplu, înregistrări bancare rapoarte tehnice, declaraţii etc.) care, în cazul de faţă nu a fost prezentat de către agentul constatator.

În opinia instanţei de judecată, legat de acuzaţia adusă contravenientului, se specifică că acesta *a acceptat şi primit sume băneşti*.

Din conţinutul (textul) procesului verbal cu privire la contravenţie nu este clar cum anume şi în care circumstanţe el *a acceptat şi a primit sume băneşti.*

În concluzie, adăugarea unei liste şi a informaţiei despre o aplicaţie instalată nu este suficientă pentru a stabili vinovăţia contravenientului în lipsa altor probe clare şi individualizate.

Tot aici, este de menţionat că agentul constatator nu a făcut proba – când anume a fost instalată acea aplicaţie în telefonul persoanei supusă răspunderii şi când anume au fost recepţionate mesajele respective de către contravenient sau dacă acele mesaje au fost în genere accesate sau şi mai mult – utilizate pentru confirmarea pretinderii/acceptării/recepţionării/extragerii/primirii de mijloace băneşti.

Instanţa de judecată atrage atenţia că atribuirea persoanei contravenientului unei anumite liste de beneficiari, este făcută în mod unilateral de către un pretins reprezentant al organelor judiciare, fără prezentarea de argumente pe baza cărora s-a reieşit în modul dat.

Aici instanţa de judecată este de acord cu cele invocate de partea apărării potrivit căruia nu este dovedit că Ivanov Petru a cunoscut scopul unor presupuse beneficii sau că ar fi existat vreo acţiune voluntară din partea sa de susţinere a blocului politic menţionat: nu se dovedeşte care este legătură de cauzalitate între primirea foloaselor si exprimarea votului.

Totodată, la dosar nu există o expertiză tehnică privind aplicaţia dată, nu există date bancare/financiare dacă s-a produs un transfer, nu există textul SMS-ului(lor) pretins primit(e) de către contravenient, nu există martori sau altă dovadă (tehnică, materială, testimonială) că persoana dată a extras bani sau a primit fonduri prin intermediul acelei aplicaţii.

Nu există nici date cu privire la constatarea în telefonul contravenientului a pretinsei aplicaţii PSB instalate în scopul invocat de agentul statului.

În opinia instanţei este important ca, în virtutea principiului respectării dreptului la un proces echitabil prevăzut de art.6 par.3 CEDO, sub aspectul legalităţii incriminării, acuzaţia formulată să conţină şi datele referitor la persoana/entitatea care a transmis mijloacele băneşti către făptuitor.

Or, la caz, asemenea circumstanţe deşi descrise în actul de acuzare întocmit de către agentului constatator – nu au fost probate.

La dosar nu există nici o declaraţie de martor sau altă persoană care să susţină constatările înscrise în procesul-verbal.

Din materialele dosarului dar rezultă că nu a fost efectuată vreo cercetare la faţa locului sau verificare/expertiză tehnică a mijloacelor de comunicaţii, în sprijinul celor consemnate în procesul-verbal.

În consecinţă, nu este cert pe ce bază factuală a fost asociată persoana vizată cu presupusa listă a celor ce ar fi instalat aplicaţia de extragere a banilor.

Agentul constatator, supunând persoana răspunderii contravenţionale, nu a stabilit o legătură funcţională între aplicaţia menţionată la care face referire şi un comportament electoral concret (ex: vot cumpărat) al contravenientului.

La dosar nu există vreo dovadă tehnică, materială, testimonială că persoana a pretins, a acceptat, a extras bani sau a primit fonduri prin intermediul acelei aplicaţii.

Mai mult, instanţei de judecată nu i s-a demonstrat are este conţinutul exact al aplicaţiei despre care face menţiune agentul constatator şi nici ce legătură are ea cu art.47[1] din Codul contravenţional.

Reieşind din caracterul contravenţiei, instanţa de judecată a urmărit să constate din argumentele şi probele agentului constatator ca şi persoană în rol de acuzator demonstratea în acţiunile contravenientului a existenţei intenţiei directe de a accepta, pretinde sau primi mită electorală sau de a-şi schimba opţiunea de vot, fapt care nu a avut loc.

Implicit, nu a fost posibil de stabilit nici un raport cauzal între presupusa ofertă/primire de bani şi comportamentul electoral concret al persoanei contravenientului.

Pe de altă parte, instanţa de judecată atrage atenţia că contravenientul nu a recunoscut fapta imputată.

În context, este de menţionat că deşi agentul constatator face referire la o altă procedură contravenţională, la dosar, nu au fost prezentate alte probe decât doar însuşi:

1. procesul verbal cu privire la contravenţie;
2. procesul verbal de audiere a contravenientului şi

3. actele ce derivă din dosarul penal nr.2023970322 pornit conform elementelor constitutive ale infracţiunii prevăzute de art.181^3 şi 243 alin.(3) lit.a) şi b) Cod penal

Instanţa de judecată nu a fost lămurită nici cu privire la rolul proiectului de ordin al MAEIE anexat de către agentul constatator, aşa cum acesta nu conţine date pertinente cauzei, el nefiind o probă concludentă, pertinentă şi utilă.

În lipsa unor dovezi directe şi concludente, instanţa de judecată consideră că procesul-verbal nu întruneşte condiţiile de legalitate şi temeinicie factuală pentru sancţionare a persoanei, el neputând fi susţinut doar prin suspiciuni sau afirmaţii neprobate.

Prevederile art.374 alin.(2^1) din Codul contravențional stipulează că ***procesul contravențional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârșirea contravenției*.**

Nu mai puţin important, procesului contravenţional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă şi la procedeele probatorii, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod.

Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 alin.(2) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. (*Zilibergerg împotriva Moldovei (§ 35, din 01 februarie 2005), Angel împotriva României (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau Ozturk împotriva Germaniei (din 21 februarie 1994*). Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenționala desfășurata în fața instanței de judecata revine în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, făptuitorul urmează să-și probeze nevinovăția.

Instanţa de judecată consideră inadmisibil plasarea sarcinii probării nevinovăţiei pe umerii însuşi persoanei acuzate. Or, în acţiunea penală/contravenţională, sarcina probei aparţine acuzatorului.

Regula *actori incumbit probatio* (sarcina probatoriului revine celui care reclamă, acuză) trebuie înţeleasă în procesul penal în sensul că obligaţia de a proba vinovăţia unei persoane revine aceluia care acuză (procuror, agent constatator sau persoană vătămată). Mai mult chiar, instanţa de judecată este obligată să lămurească sub toate aspectele cauza, pe bază de probe, administrate atât în dovedirea acuzării, cât şi în legătură cu aspectele care se ridică în apărarea inculpatului/contravenientului.

Astfel, conform dispoziţiilor art.100 alin.(1) din Codul de procedură penală, în baza principiului rolului activ al organului de urmărire penală şi al aflării adevărului în procesul penal, sarcina probatoriului revine organelor de urmărire penală, în special procurorului. Această sarcină, raportând-o la prevederile art.19 alin. (3) din Codul de procedură penală, este de fapt o obligaţie, deoarece organele de urmărire penală sânt obligate să strângă probele necesare pentru aflarea adevărului şi pentru lămurirea cauzei penale sub toate aspectele, în vederea justei soluţionări a acesteia. Organele de urmărire penală adună probe atât în favoarea, cât şi în defavoarea bănuitului sau învinuitului.

În mod similar, reieşind din prevederile art. 440 din Codul contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Administrarea probelor trebuie să se bazeze pe anumite principii determinate de Convenţia Europeană pentru Drepturile Omului şi definitivate în jurisprudenţa Curţii Europene pentru Drepturile Omului. Aceste principii poartă denumirea de principii de procedură.

Sarcina probatoriului nu trebuie confundată cu propunerea de probe, care constă, în posibilitatea pe care o au în proces participanţii la proces, de a cere administrarea de probe, fapt reglementat în mod distinct şi pentru faza de judecată, când părţile pot propune administrarea de probe, scop în care este necesar să se arate faptele şi împrejurările ce urmează a fi dovedite, mijloacele prin care pot fi administrate aceste probe, locul unde se află aceste mijloace, iar în ceea ce priveşte martorii şi experţii, identitatea şi adresa lor.

Potrivit principiului dat, procurorul are obligaţia de a manifesta o deosebită grijă în privinţa administrării probelor în acuzare şi în apărare; superficialitatea în acuzare poate conduce la soluţii neconcordate adevărului în cauzele penale. în lipsa probelor de vinovăţie, bănuitul, învinuitul sau inculpatul nu este obligat să probeze nevinovăţia sa.

De altfel şi art.381 din Codul contravenţional prin dispoziţiile alin.(4) instituie în sarcina agentului constatator *obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atît circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante*.

Deci, cel ce afirmă este obligat să dovedească afirmaţia făcută *(eiusincumbit probatio, qui dicit, non qui negat).* Strâns legat de sarcina probei este şi dreptul făptuitorului de a nu se autoincrimina, prezumţia de nevinovăţie (garantată de art. 6 CEDO şi Constituţia Republicii Moldova) impunând ca orice faptă să fie dovedită *dincolo de orice îndoială rezonabilă,* chiar şi în procedura contravenţională.

Acest drept este consacrat şi prin dispoziţiile art.375 din Codul contravenţional (prezumţia de nevinovăţie) care prevede că *persoana acuzată de săvîrşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atîta timp cît vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod.* ***Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa.*** *Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvîrşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional*.

Prin aceasta se înţelege atât dreptul la tăcere reglementat în cadrul principiului fundamental al dreptului la apărare prin dispoziţiile Codului contravenţional şi în jurisprudenţa CEDO, cât şi dreptul de a nu se autoincrimina prin alte acte decât propria declaraţie, ambele constituind o garanţie a prezumţiei de nevinovăţie.

Principiul prezumţiei nevinovăţiei este de asemenea aplicabil în administrarea probelor.

În concluzie, la caz, contravenientul/făptuitorul beneficiază de prezumţia de nevinovăţie, nefiind obligat să îşi dovedească nevinovăţia, şi are dreptul de a nu contribui la propria acuzare.

Nu în ultimul rînd, instanţa subliniază că în corespundere cu practica Curţii Europene a Drepturilor Omului, contradictorialitatea procesului presupune posibilitatea părţilor în proces, civil sau penal, de a lua cunoştinţă cu toate probele sau observaţiile, anexate la dosar şi a le comenta iar în procesele judiciare unde se ciocnesc interesele private opuse, egalitatea părţilor

presupune că fiecare parte trebuie să aibă posibilitatea rezonabilă de a-şi prezenta cazul, inclusiv probele, în condiţii în care nici una din părţi nu are o prioritate vădită.

Actele procesuale cum ar fi: scrisoare de însoţire, rapoartele de înregistrare spre examinare ale pretinselor fapte de corupere electorală, ordonanţa de pornire a procesului contravenţional sau de formare a grupului de cercetare şi documentare, nu constituie probe deoarece ele nu demnstrează nimic din ce se incriminează persoanei supusă răspunderii.

Tot astfel, nici copiile ordonanţelor, încheierilor şi mandatelor judecătoreşti anexate la proces, nu constituie în sine probe ci instrumente de acumulare a probelor (mijloace de probă).

Aceasta dearece proba este conţinutul/informaţia care demonstrează o stare de fapt iar mijlocul de probă este instrumentul prin intermediul căruia se administrează acea probă.

Altfel spus, încheierile de referinţă, pot fi invocate doar în demonstrarea legalităţii administrării de probe dar nu pot constitui probe în sine.

De aceea, aceste documente, instanţa de judecată nu le consideră şi nici nu le acceptă în calitate de probe.

Cît priveşte procesul verbal de audiere a contravenientului, prezentat de agentul constatator în şedinţa de judecată, acesta conţine tot declaraţii nerecunoscătoare, fără a fi asistat de un apărător. Mai mult el nici nu a fost semnat de către contravenient şi nici nu există menţiunea corespunzătoare despre refuzul acestuia de a semna. Prin urmare, proba dată nu este nici suficientă şi nici concludentă în sensul demonstrării vinovăţiei persoanei.

Prin urmare el nu poate fi admis ca probă şi nu v-a fi pus la baza adoptării hotărârii.

În consecinţă, era de datoria agentului constatator să prezinte probe contrar acestei poziţii pretins nerecunoscătoare a persoanei.

Aşa, instanţa de judecată atestă caracterul vag al celor constatate de agentul constatator şi acuzaţiilor formulate faţă de persoana contravenientului în raport cu insuficienţa şi inadmisibilitatea probelor invocate de agentul constatator dar şi caracterul vicios al procedurii contravenţionale desfăşurată, prin nerespectarea drepturilor participanţilor la proces, mai exact – a drepturilor şi intereselor contravenientului.

Examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenţiei imputate.

La caz, avînd în vedere lipsa unui ansamblu probatoriu suficient pertinent concludent şi util pentru constatarea faptei de corupere electorală pasivă, instanţa de judecată este în imposibilitate a determina caracterul veridic al contravenţiei imputate contravenientului.

Potrivit prevederilor art.441 alin.(1) lit.a) din Codul contravenţional, *procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care nu există faptul contravenţiei* iar potrivit prevederilor art.461 din Codul contravenţional, *în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art.441 sau 445 alin.(1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional*.

Instanţa de judecată reiterează că soluţia încetării procesului contravenţional în temeiul art.461 coroborat cu art.441 lit.a) din Codul contravenţional are la bază nu viciile de formă ale procesului-verbal ci lipsa temeinică a faptului contravenţional imputat persoanei vizate.

Este esenţial de menţionat că în prezenta cauză:

- nu există o probă directă care să ateste că persoana vizată a pretins, acceptat sau primit bunuri sau avantaje;
- nu a fost stabilit niciun comportament electoral concret determinat de o pretinsă mituire;
- nu a fost determinată data exactă, locul concret, nici identitatea celui care ar fi oferit mijloacele, nici suma, nici contextul faptelor;

• nu există mijloace de probă prevăzute de art.425 alin.(2) din Codul contravenţional care să susţină cu un minim de certitudine acţiunile imputate: nu există declaraţii de martori, înregistrări audio-video, înscrisuri bancare, raport de expertiză tehnică, procese-verbale de cercetare la faţa locului etc.;

• raportul de analiză informaţional-criminală invocat de agentul constatator nu se referă direct şi individualizat la persoana contravenientului, şi nici nu este un mijloc de probă administrat în condiţiile Codului contravenţional;

• procesul-verbal contestat este doar o consemnare administrativă a acuzaţiei, care, în lipsa susţinerii probatorii, nu poate produce efecte juridice de constatare a vinovăţiei.

Instanţa subliniază că nu se bazează pe nulitatea formală a actului administrativ – procesul verbal cu privire la contravenţie, ci pe absenţa materială şi juridică a faptului contravenţional, ceea ce corespunde exigenţelor impuse de:

• art.6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului (dreptul la un proces echitabil);

• art.375 Cod contravenţional (prezumţia de nevinovăţie şi standardul de probă dincolo de îndoiala rezonabilă, chiar şi în materie contravenţională);

• jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului (*Anghel vs. România, Salabiaku vs. Franţa, Gurgurov vs. Moldova, Bosoni vs. Franţa*), conform căreia sarcina probei revine statului şi nici un dubiu rezonabil nu poate conduce la sancţionarea persoanei acuzate.

Aşadar, soluţia nu este întemeiată pe o eroare de procedură, ci pe faptul că lipsesc elementele obiective şi subiective esenţiale ale unei fapte de corupere electorală pasivă: nu s-a demonstrat existenţa unei ofertări, unei acceptări, unei finalităţi electorale, nici măcar unei interacţiuni dovedite în scopul coruperii.

Prin urmare, procesul contravenţional nu poate continua, întrucât nu există faptă, iar temeiul încetării este material, nu formal. Soluţia instanţei se bazează pe principiile echităţii procesului, proporţionalităţii, legalităţii incriminării şi garanţiilor oferite de jurisprudenţa Curţii Constituţionale şi CEDO.

Reieşind din cele invocate în partea descriptivă a prezentei hotărâri, conducându-se de prevederile art.374, 394-395, 448, 452-458, 460 şi 462 din Codul contravenţional, instanţa de judecată admite contestația depusă la 17.04.2025 de către avocatul Igor Spînu în interesele lui Ivanov Petru împotriva procesului verbal cu privire la contravenție nr.MAI06 572326 din 10.04.2025 întocmit în baza art.47[1] alin.(1) din Codul contravențional şi încetează procesul contravenţional din motivul lipsei în acţiunile lui Ivanov Petru a faptului contravenţiei.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Nord în termen de 15 zile prin intermediul Judecătoriei Orhei sediul Rezina.

Judecător
Igor NEGREANU